

ת"פ 66073/06/22 - מדינת ישראל ע"י נגד אדהם אבו עזיזה

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 66073-06-22 מדינת ישראל נ' אבו עזיזה(עציר)

כבוד השופט יוני לבני	בפני
המאשימה	בעניין:
נגד	
הנאשמים	

מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד צברי

אדהם אבו עזיזה
ע"י ב"כ עוה"ד חליפה

גזר דין

1. נגד הנאשם, תושב האזור יליד 1999, הוגש כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר דיוני, המייחס לו 8 עבירות של כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952; 6 עבירות של גניבת רכב, לפי סעיף 413ב לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**) - 2 מהן כמבצע בצוותא; עבירה של סיוע לגניבת רכב; 2 עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499 לחוק העונשין; וכן 7 עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה - מעולם לא הוציא, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 ו-7 עבירות של נהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל-1970.

2. לפי כתב האישום המתוקן, הנאשם נכנס לישראל שלא כדין בשורה של מקרים, המתפרשים על פני 7 אישומים, התפרץ לרכב, נהג בו ללא רישיון לעבר שטחי הרשות הפלסטינית והכול כדי לשלול אותו שלילת קבע. בשניים מהמקרים הנאשם עשה כן לאחר שקשר קשר עם אחר או עם אחרים לשם ארגון מעשי גניבות כלי רכב משטחי מדינת ישראל והעברתם לשטחי הרשות הפלסטינית. במקרה נוסף - המוזכר באישום 8, נכנס הנאשם לישראל שלא כדין.

3. **האישום הראשון** מתייחס לאירוע מהימים 25-26.3.2022, שבמסגרתו נכנס הנאשם לישראל שלא כדין, הגיע לעיר חולון, התפרץ לרכב מסוג מאזדה שחנה ברחוב, הניעו, נכנס לרכב ונהג בו תוך שהוא חוצה את מחסום חוצה שומרון, והכול במטרה לשלול את הרכב שלילת קבע מבעליו ולהעבירו אל שטחי האזור. **האישום השני** מתייחס לאירועי מהימים 23-23.4.2022, שבמסגרתו נכנס הנאשם לישראל שלא כדין וקשר קשר עם כמה אחרים במטרה לגנוב רכב. בגדר כך, בשעות הלילה המאוחרות של אותו יום, יצר הנאשם קשר עם אחר ואמר לו כי הוא נמצא בבת ים ומתניע מכונית. האחר השיב לו כי עליו ללכת לאזור אחר בבת ים בהתאם למיקום שנשלח. בהמשך לכך, הגיע הנאשם אל אותו מקום, נכנס לרכב מסוג מאזדה שחנה ברחוב ונהג בו עד שחצה את מחסום חוצה שומרון, והכול במטרה לשלול את הרכב שלילת קבע מבעליו ולהעבירו אל שטחי האזור. **האישום השלישי** מתייחס לאירוע מיום 25.4.2022, שבמסגרתו נכנס הנאשם לישראל שלא כדין והגיע ביחד עם אחר לעיר תל אביב. השניים התפרצו

לרכב מסוג מאזדה שחנה ברחוב והניעו אותו. בהמשך לכך נכנס הנאשם לרכב ונהג בו עד אשר חצה את מחסום חוצה שומרון בשעת בוקר לכיוון האזור, והכול במטרה לשלול את הרכב שלילת קבע מבעליו ולהעבירו אל שטחי האזור. **האישום הרביעי** מתייחס לאירוע מיום 29.4.2022, שבמסגרתו נכנס הנאשם לישראל שלא כדין, הגיע לעיר כפר סבא, התפרץ לרכב מסוג מאזדה שחנה ברחוב, הניע אותו, נכנס אליו ונהג בו עד שחצה את מחסום חוצה שומרון בשעת לילה מאוחרת, והכול במטרה לשלול את הרכב שלילת קבע מבעליו ולהעבירו אל שטחי האזור.

4. **האישום החמישי** מתייחס לאירוע מיום 10.5.2022, שבמסגרתו נכנס הנאשם לישראל שלא כדין, הגיע לעיר פתח תקווה, התפרץ לרכב מסוג מאזדה שחנה ברחוב, הניע אותו ונהג בו עד שחצה את מחסום חוצה שומרון בשעת לילה מאוחרת, והכול במטרה לשלול את הרכב שלילת קבע מבעליו ולהעבירו אל שטחי האזור. **האישום השישי** מתייחס לאירוע מיום 11.5.2022, שבמסגרתו, קשר הנאשם קשר עם אחרים לגנוב רכב בעיר חולון ולהעבירו לשטחי הרשות הפלסטינית. במסגרת הקשר, נכנס הנאשם לישראל שלא כדין, הגיע לעיר חולון, התפרץ לרכב מסוג מאזדה, הניעו וחצה עמו את מחסום חוצה שומרון בשעת לילה מאוחרת. בגין אישום זה, מיוחסת לנאשם, בין היתר, עבירה של סיוע לגניבת רכב. **האישום השביעי**, מתייחס לאירוע מהימים 26-27.5.2022, שבמסגרתו נכנס הנאשם לישראל שלא כדין, הגיע לעיר תל אביב, התפרץ לרכב מסוג מאזדה שחנה ברחוב, הניעו, נכנס לרכב ונהג בו עד שחצה את מחסום חוצה שומרון בשעת לילה מאוחרת, והכול במטרה לשלול את הרכב שלילת קבע מבעליו ולהעבירו אל שטחי האזור. **האישום השמיני**, מתייחס לאירוע מיום 14.6.2022. בבוקרו של אותו יום, שהה הנאשם בסמוך לחוף הים בעיר בת ים ללא אישור שהייה בישראל.

טיעוני הצדדים לעונש

5. לטענת המאשימה, מדובר בנאשם שפעל במשך חודשיים כחלק מכנופיה שעסקה בגניבות כלי רכב והעברתם לשטחי הרשות הפלסטינית. לדבריה, הנאשם נכנס לישראל שלא כדין ושהה בה באופן בלתי חוקי, פרץ לכלי רכב, נהג בהם ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח והסיעם לשטחי הרשות, כשעד היום כלי הרכב לא הוחזרו לבעליהם. בתוך כך, בחלק מהאירועים פעל הנאשם לבדו, ובאחרים - פעל בצוותא עם אחרים באופן מתוכנן ומוקפד מראש. לטענת המאשימה, נוכח הפגיעה החמורה בריבונות המדינה ובכלכלתה וכן בקניינם של בעלי כלי הרכב, ונוכח הסיכון שבו הועמדו חיי אזרחים וחיי שוטרים עקב הנהיגה הבלתי חוקית של מי שמעולם לא קיבל רישיון, יש מקום לנקוט ענישה מחמירה ומרתיעה שתמודד עם "מכת המדינה" המשתקפת במעשים אלה. לשיטתה, ענישה שכזו אף זוכה לתמיכה במדיניות שנוקטים בתי המשפט בעבירות מעין אלה, כפי שמתבטא בפסקי דין שונים שעליהם הצביעה.

6. לדברי המאשימה, נוכח האינטרס הקנייני הנפרד של כל בעל רכב, והעובדה שכל מקרה עומד בפני עצמו, יש לחלק כל אחת מכניסותיו של הנאשם לישראל והמעשים שביצע במהלך לאירוע נפרד. לדידה, בכל הנוגע לאישומים 2-3 שבהם דובר במעשים שבוצעו בצוותא, יש לקבוע מתחם שבין 15 ועד 30 חודשי מאסר; בעוד שלגבי אישומים 1, 4, 5 ו-7 שבהם פעל הנאשם לבדו, יש לקבוע מתחם של 12 ועד 24 חודשי מאסר. אשר לאישום 6, שבמסגרתו הואשם הנאשם בעבירת סיוע לגניבת רכב - יש לקבוע מתחם של 10 עד 15 חודשי מאסר.

7. אשר לעונש בתוככי המתחם, טוענת המאשימה כי יש מקום להתחשב בהודייתו של הנאשם בכתב האישום ובהיעדרו של עבר פלילי. מנגד - יש לתת את הדעת גם לריבוי המעשים, ובשל כך אין מקום למקם את הנאשם בתחתיתו של כל מתחם ענישה. בשקלול כל אלה, עותרת המאשימה להטלת עונש מאסר בן 90 חודשים, בצד ענישה נלווית.

8. הנאשם טוען מנגד כי היות שעובדות הפרשה מצביעות על מסכת עובדתית אחת, על פרשיה אחת ועל מעורבים חוזרים, אין מקום לקבוע מתחם נפרד לכל אישום, תוך עריכת חישוב אריתמטי שאינו משקף את נסיבות הפרשה, ויש לבכר, תחת זאת, ענישה כוללת. בהתייחסו לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, מצביע הנאשם על כך שאחר - שהועמד לדין בכתב אישום נפרד - היה הרוח החיה, מי שתכנן את האירועים, ומי שכיוון את האחרים לביצועם. בצד זה טוען הנאשם כי בניגוד לנטען על-ידי המאשימה, הוא היה בעל רישיון נהיגה שהוצא באזור. לטענת הנאשם, בחינת מדיניות הענישה בתיקים דומים מלמדת על מתחמים הנעים בין 3 שנים ל- 6 שנים, אף במקרים שבהם הנסיבות היו חמורות יותר. לדבריו, משעה שהמדינה נמנעה מלערער בחלק מאותם מקרים, הרי שהיא מושתקת עתה מלטעון למתחם מחמיר יותר. לבסוף, ובהתייחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, מפנה בא-כוח הנאשם לנסיבות חיי הקשות והמצוקה הכלכלית שאליה נקלע, לכך שהוא נעדר עבר פלילי ולכך שהודה וחסך זמן שיפוטי רב בניהול הליך מרובה עדים. על יסוד הדברים האלה, עותר הנאשם להעמיד את עונשו על 36 חודשי מאסר.

9. בתום הטענות לעונש ניתנה לנאשם "זכות המילה האחרונה". במסגרת זו, ביטא הנאשם בוושה כלפי המעשים שבגינם הורשע; הוסיף כי דובר בטעות הגורמת לו צער; ציין כי פרק הזמן שבו הוא נתון במעצר נתן לו "מכה שהתעוררתי ממה שהייתי בו"; והצביע על תפקודו החיובי בתקופת מעצרו. עוד ציין הנאשם כי הוא אדם צעיר המבקש להתחיל את חייו ולפתוח דף חדש.

דין והכרעה

10. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, תחילה נדרש בית המשפט לקבוע מהו מספר האירועים הנכללים בעובדות כתב האישום, וכפועל יוצא כמה מתחמי הענישה יש לקבוע. בשלב השני, יקבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם להתחשב בעקרון המנחה - הלימה בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בתוך כך ייתן בית המשפט דעתו לשלושה פרמטרים: הערך החברתי אשר נפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת; והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בשלב השלישי, יבחן בית המשפט את הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה לרבות נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובהתחשב בכל אלה, כמו גם בשיקול הרתעת היחיד והרבים, יקבע את עונשו של הנאשם בתוך מתחם הענישה.

קביעת מספר האירועים בענייננו

11. בהתאם להלכה שנקבעה בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), מספר פעולות ייחשבו

לאירוע אחד כשיש ביניהם קשר ענייני הדוק, וזה יימצא כשקיימת סמיכות זמנים או כשהן חלק מאותה תכנית עבריינית, אף כשבוצעו לאורך זמן לא קצר. בהתאם לכך, ייתכן שעברייני יבצע מספר רב של פעולות שניתן להפריד ביניהן, ושהוא אף יכול היה לחדול לאחר ביצוע כל אחת מהן (כך שאין לראות בהן מעשה אחד), אך נכון יהיה לראות בהן חלק מתוכנית עבריינית אחת, ולכן גם אירוע אחד. בע"פ 1261/15 **דלאל נ' מדינת ישראל** (3.9.2015) הוסיף בית המשפט וקבע כי מטרת החלוקה לאירועים היא להנחות את בית המשפט להעניק משקל ראוי לכל אירוע בנפרד, במידה רבה יותר משהיה מקובל בפסיקה עובר לתיקון. באותו מקרה הציג בית המשפט שני מבחנים שינחו את בתי המשפט בעת שהוא מכריע בשאלת החלוקה לאירועים: הראשון, מבחן עובדתי, שבגדרו ייבחן אם העבירות מאופיינות בתכנון או בשיטתיות; אם הן התבצעו בסמיכות זמן ומקום; אם עבירה אחרת נועדה לאפשר ביצועה של האחרת או הימלטות ממנה וכיוצא באלה. השני, מבחן נורמטיבי, שבגדרו תיבחן השאלה אם ראוי לראות את העבירות ככמה אירועים נפרדים, וזאת "במיוחד במטרה למנוע מצב שבו עבירה הקשורה בעבירה אחרת 'יתבלע' באותה עבירה, ולא תזכה להתייחסות הראויה לה בנסיבות העניין" (פסקה 25).

12. בענייננו, מדובר בשורה של אירועים שבמרכזם גניבות כלי רכב, שבוצעו על פני תקופה לא קצרה ברחבי הארץ. המעשים בוצעו במקומות שונים ובשעות שונות; לא קיימת זיקה בין הקורבנות; ואף לא נטען כי כלל המעשים הם בהכרח פרי תכנית עבריינית אחת שנקבעה מראש, חרף אופיים השיטתי (ובתוך כך, רק בחלק מן האישומים הואשם הנאשם בקשירת קשר ובביצוע בצוותא). יתרה מכך, היותו של כל אחד מכלי הרכב בבעלותו של אדם אחר, כך שכל עבירה משקפת פגיעה נפרדת בקניינו של אדם, מצדיקה מתן ביטוי נפרד לכל מעשה גניבה, לבל ייבלע בקודמו, ולא יקבל ביטוי נורמטיבי ראוי. נראה גם שחלוקה לאירועים נפרדים עולה בקנה אחד עם תכליות תיקון 113, להעניק ביטוי ספציפי לכל אירוע, ובדרך זו אף לחזק את אופיו הנורמטיבי של מתחם הענישה, כך שזה יוכל לשמש אמת מידה מדויקת יותר למקרים הבאים, ובדרך זו אף להקטין פערי ענישה בין מקרים שונים (ראו גם רע"א 4687/15 **פלג נ' מדינת ישראל** (13.8.2015); ע"פ 2240/21 **מדינת ישראל נ' שחר** (8.11.2021)).

13. על רקע זה, מצאתי לחלק את כתב האישום ל-8 אירועים שונים - אירוע אחד לכל מקרה שבו נכנס הנאשם לישראל שלא כדין, גנב רכב, נהג ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח והסיעו לשטחי הרשות הפלסטינית - 2 מתוכם תוך קשירת קשר; אירוע נוסף למקרה שבו הנאשם סיע לגניבת רכב; ואירוע נוסף לכניסתו האחרונה לישראל שלא כדין, אירוע שבסופו הנאשם נעצר.

האינטרסים המוגנים ועוצמת הפגיעה בהם

14. בבצעו את העבירות שיוחסו לו, הפר הנאשם את ריבונותה של מדינת ישראל ופגע בזכותה לפקח על זהות הנכנסים אליה; פגע בקניינם, פרטיותם ותחושת הביטחון של בעלי כלי הרכב; וסיכן את המשתמשים בכביש. אכן, גניבת מכוניות גורמת פגיעה כלכלית קשה לבעל הרכב ולמשק בכללותו; עלולה להביא להגדלת פרמיות הביטוח ולשימוש מוגבר באמצעי מיגון; ומסבה עוגמת נפש קשה לקורבן העבירה, שנאלץ לעצור את סדר יומו ולהקצות זמן ומאמץ לטיפול באירוע, למציאת אמצעי התניידות חלופיים ולרכישת רכב חדש. לעניין זה יפים דברים שנאמרו (בדין שעסק במעצר) בבית המשפט העליון באחת הפרשות -

פתאום קם אדם בבוקר ומוצא... שמכוניתו חלפה עם הרוח, או במקרה הטוב, נפרצה ותכולתה נשדדה. חוזר אדם לביתו בסוף עמל יומו ומוצא כי מאן דהוא חדר לפרטיותו ונטל את רכשו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו. מי ימוד את עוגמת הנפש, הרוגז וחסרון הכיס שנגרמו למי שנפגע מאותן עבירות רכוש, שדומה כי ליבנו גם בהן, והסטטיסטיקה של העבירות הלא מפוענחות בתחום זה מדברת בעד עצמה. אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה (ראו בש"פ 45/10 **מסארוה נ' מדינת ישראל**, פסקה 6 (8.1.2010)).

15. ריבוי המקרים; דפוסי הפעילות המלמדים על היעדר המורא מהחוק והזלזול ברכוש הזולת ובביטחון הנוסעים בכביש; העובדה שלאחר הגניבה הועברו כלי הרכב מחוץ לשטחי ישראל - דבר שהקל על הטמעתם במקום והקשה על איתורם והשבתם; העובדה שחלק מהעבירות הן פרי קשר שנרקם בין הנאשם לבין אחר או אחרים; כל אלה מלמדים על פגיעה באינטרסים המוגנים בעוצמה שאינה נמוכה. בהקשר הדברים, לא מצאתי לקבל את טענת הנאשם כי הוא אחז ברישיון נהיגה שמקורו בשטחי האזור. כידוע, בנסיבות שבהן מוגש כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, כתב אישום זה ממצה את המסגרת העובדתית - לקולה ולחומרה, ואין להוסיף עליו נסיבות שאינן כלולות בו (ראו למשל ע"פ 677/14 **דנקור נ' מדינת ישראל** (17.7.2014)). בענייננו כתב האישום המתוקן מתייחס להיעדרו של רישיון נהיגה בנסיבות שבהן הוא מעולם לא הוצא. משעה שהנאשם הודה בעובדות ועבירות אלה, אין לחרוג מנתון זה במסגרת הטיעונים לעונש.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

16. התכנון שעמד ביסוד העבירות - עובדות כתב האישום מצביעות על מהלך מאורגן שבוצע באופן מחושב ולמען מטרה מגובשת. על תכנון זה ניתן ללמוד מהאופן הסדור שבו בוצעה כל גניבה; מהעובדה שהמעשים בוצעו באופן שיטתי; מכך שמאפייניהם מלמדים שהיו פרי מחשבה שקולה וקרת רוח ולא בבחינת גחמה של רגע; וכן מהתעוזה והנחישות המשתקפים במעשים. מנגד, לא מצאתי כי העבירות בוצעו ברמה גבוהה של תחכום.

17. המניע שעמד ביסוד העבירות - עצם ביצוע מעשה של גניבת כלי רכב, מצביע - באין הסבר מבוסס אחר שעניינו מצוקה כספית או אחרת - על תכלית כלכלית שכל כולה בצע כסף וגריפת ממון על חשבון קניינם של אחרים. בטיעוניו התייחס אמנם הנאשם לקיומה של מצוקה כלכלית כמניע לביצוע מעשיו, ואולם טענותיו בהקשר זה נטענו בעלמא ולא נתמכו בדבר.

18. יכולתו של הנאשם להימנע מעשיית המעשה - שיקול זה בוחן, בין היתר, אם היה ביכולתו של הנאשם להימלך בדעתו, לנתק מגע ולהימנע מעשיית המעשה, או שמא דובר במהלך מהיר, אחיד וחד, אשר משעה שהתחיל, לא ניתן היה עוד לעצרו (ראו והשוו ע"פ 746/14 **היילו נ' מדינת ישראל**, פס' 116 (31.5.2016); ת"פ (מחוזי ת"א) 44959-08-14 **מדינת ישראל נ' רובינסון**, פסקה 14 לגזר הדין (13.7.2016)). בענייננו, בוצעו מעשי הגניבה (או הסיוע) ב-7 הזדמנויות שונות על פני פרק זמן של למעלה מחודשיים, תוך פער זמן של ימים או שבועות בין מקרה למקרה. לנאשם הייתה, אפוא, אפשרות להרהר במעשיו ולעצור, אך הוא שב וביצע את מעשיו פעם אחר פעם.

19. הנזק שנגרם ושעשוי היה להיגרם כתוצאה מן העבירה - בענייננו, יש מקום להביא בחשבון כנסיבה לחומרה, את העובדה שכלי הרכב שנגנבו לא הוחזרו לבעליהם, ובמובן זה החסר הקנייני שנגרם עקב המעשים לא "רופא". אף אם הנאשמים קיבלו פיצוי מחברת הביטוח, הרי שהתופעה של גניבת כל רכב עלולה, כאמור, להביא - אם עדיין לא הביאה, לעלייה בשיעורי פרמיות הביטוח, תוך פגיעה כלכלית בכלל הנהגים. זאת ועוד, בהתאם לכתב האישום נהג הנאשם ללא רישיון וללא ביטוח. כפי שתואר שם, לנאשם לא הונפק רישיון נהיגה מעולם. נהיגתו של הנאשם ברכב הגנוב בלי שהוציא רישיון נהיגה מעולם - יש בה כדי לסכן את עוברי הדרך ואת גורמי האכיפה, והיא עלולה הייתה להסתיים בגרם נזק. כשם שצוין ברע"פ 3149/11 **ראסם נ' מדינת ישראל** (15.5.2011) "נהיגה ללא רישיון היא 'איום נע' על נוסעי הכביש וכמובן על הנוהג ומשפחתו, ויאה לה ענישה של ממש". עם זאת, בעת גזירת העונש, יש להביא בחשבון כי בסופו של דבר, נהיגתו של הנאשם לא גרמה לנזק, והוא אף לא הורשע בעבירה של נהיגה פוזת.

20. חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה - מהחלק הכללי של כתב האישום, וכן מחלק מן האישומים המיוחדים לו עולה כי הנאשם לא פעל לבדו, וכי בחלק מהמקרים פעל בצוותא עם אחרים. ואולם, כתב האישום אינו כולל התייחסות קונקרטית ליחס שבין חלקו של כל אחד מן המעורבים במארג העברייני או לקיומה של היררכיה ברורה ביניהם. לכך יש להוסיף כי מתיאור העובדות עולה תפקידו המרכזי של הנאשם בביצוע העבירות, כמי שביצע את הפעולות הנדרשות לשם החדירה לרכב, וכמי שנהג בו בעצמו מישראל לאזור. אי לכך, לא מצאתי כי יש לראות בנסיבה זו שיקול מקל.

מדיניות הענישה

21. בעת קביעת מתחם העונש ההולם יש לתת את הדעת גם למדיניות הענישה הנוהגת. כל אחד מהצדדים הגיש לפניי פסיקה לתמיכה בטיעונו.

22. המאשימה הציגה, בין היתר, את המקרים הבאים:

א. ת"פ 48509-09-17 **מדינת ישראל נ' צלאח** (13.5.2019) - הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע; 7 עבירות של גניבת רכב; 7 עבירות של התפרצות לרכב; 4 עבירות של כניסה לישראל של כדון. גניבת הרכבים בוצעה בשלוש הזדמנויות שונות, שבמהלכן נכנס הנאשם לישראל שלא כדון. בית המשפט קבע מתחם של 12-24 חודשי מאסר "לכל עבירה", והעמיד את העונש הכולל על 55 חודשי מאסר (עונש לו נוספו חודשי מאסר נוספים עקב הפעלת מאסר מותנה). העונש אושר בהסכמה בבית המשפט המחוזי, תוך התערבות מסוימת של ערכאת הערעור באופן הפעלת המאסר המותנה. מחד גיסא, ההרשעה באותו מקרה נגעה למספר אירועים מצומצם יותר ולמספר כניסות לישראל מצומצם יותר; ולא כללה רכיב של נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. מאידך גיסא, באותו מקרה בוצעו כל העבירות בצוותא חדא עם גורמים נוספים אגב קשירת קשר עמם, כשבכל פעם נגנבים מספר כלי רכב, והכול תוך מעורבות דומיננטית של הנאשם. בצד זה ולענין הנסיבות שאינן

קשורות בביצוע העבירה - באותו מקרה, בשונה מענייננו, הנאשם לא הודה בעבירות ונוהלו הוכחות; ולנאשם היה עבר פלילי.

ב. רע"פ 1123/18 **דבארי נ' מדינת ישראל** - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של גניבה וניסיון לגניבת רכב וכן בעבירה של איומים ונהיגה ללא רישיון נהיגה. לפי כתב האישום שעמד בבסיס הרשעתו, הנאשם נטל את מפתחות רכבו של המתלונן, הניע את הרכב והחל לנסוע בו ללא הסכמת בעליו ומתוך כוונה לשלול שלילת קבע, כל זאת כשהוא אינו מחזיק רישיון נהיגה כדין. המתלונן דלק אחרי הנאשם ברכב אחר והשיגו, ובכך מנע את גניבת רכבו. או אז נטש הנאשם את הרכב וברח מהמקום רגלית. המתלונן שירד גם הוא מרכבו, רדף אחרי הנאשם, השיג אותו ואחז בגופו, ובתגובה איים הנאשם על המתלונן כי יפגע בו באמצעות סכין שהייתה ברשותו, כך לדבריו. בשלב זה, הגיע למקום רכב אחר בו נהג חברו של הנאשם, אשר ליווה אותו במעשה הגניבה, והשניים נמלטו מהמקום בנסיעה. בגין מעשים אלה, קבע בית המשפט מתחם ענישה שנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם, שלחובתו עמד רישום פלילי, מחד גיסא; ובעניינו ניתן תסקיר חיובי מאידך גיסא; 13 חודשי מאסר בפועל. נוסף על כך הופעל עונש מאסר על תנאי. הנאשם ערער לבית המשפט המחוזי והגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון אך אלה נדחו. מחד גיסא, המתחם בעניינו של דבארי כלל גם עבירת איומים בעלת משקל; ומאידך גיסא הוא לא כלל עבירות הנוגעות לכניסה שלא כדין לישראל. עוד יש לציין כי בניגוד לחלק מהאישומים בענייננו, דבארי לא הורשע בביצוע בצוותא. לכך יש להוסיף - בראיית העונש הכולל - את עברו הפלילי של הנאשם באותה פרשה, נתון שאינו מתקיים בענייננו.

ג. ע"פ 7163/13 **כסוואני נ' מדינת ישראל** (3.8.2014) - הנאשם הורשע לפי הודאתו בשתי עבירות של גניבת רכב, ובשלוש עבירות של סיוע לגניבת רכב. עבירות אלה בוצעו על-ידי הנאשם בצוותא חדא עם שני אחרים, אגב חלוקת תפקידים ותוך תכנון ותחכום במשך כשנה. בית המשפט העליון אישר מתחם ענישה שבין 12 ועד 30 חודשי מאסר לכל עבירה למעורבים העיקריים (ומתחם של 8 עד 24 חודשי מאסר לכל אירוע למעורבים אחרים). בסופו של דבר הוטל על הנאשם, שנעדר עבר פלילי והביא להפללת שותפיו, עונש של 4 שנות מאסר בצד ענישה נלווית. מחד גיסא, בעניין כסוואני בוצעו כל העבירות בצוותא חדא תוך חלוקה ברורה בין המעורבים, ולאורך פרק זמן ממושך מאשר בענייננו. מאידך גיסא, מספר כלי הרכב בענייננו גדול יותר; כל הרכב לא הוסעו אל מחוץ לישראל; לא בוצעה עבירה של כניסה אסורה לישראל, ולא בוצעה עבירה של נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח.

ד. עפ"ג (מחוזי מרכז) 55193-08-18 **גודה נ' מדינת ישראל** (8.1.2019) - דובר בשוהה בלתי חוקי שביצע לבדו עבירה של גניבת רכב, החזקת כלי פריצה, נהיגה ללא רישיון וביטוח ונהיגה פוחזת של רכב. בית המשפט העמיד את מתחם הענישה על טווח שבין 18 ועד 30 חודשי מאסר. בשים לב לעברו הפלילי - שכלל גם מעשים שבוצעו זה מקרוב, מחד גיסא; ולמצבו הכלכלי והמשפחתי הקשה מאידך גיסא, גזר בית המשפט על הנאשם עונש של 20 חודשי מאסר בצד ענישה נלווית והפעלה של עונשי מאסר מותנים. מחד גיסא, באותו מקרה דובר במי שביצע גם עבירה של נהיגה פוחזת, ובהקשר שאינו נוגע לנסיבות העבירה - אף במי שלו עבר פלילי ואף עונשי מאסר מותנים. מאידך גיסא, דובר במי שביצע מעשה גניבה

אחד, ועשה זאת לבדו.

ה. עפ"ג (מחוזי ב"ש) 44644-01-23 **חסאסנה נ' מדינת ישראל** (19.4.2023) - הנאשם הורשע ב-3 עבירות של גניבה מרכב, פריצה לרכב, חבלה במזיד לרכב, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שימוש בכוח או באיומים למנוע מעצר, נהיגה ללא רישיון נהיגה - מעולם לא הוציא, נהיגה ללא רישיון רכב ונהיגה ללא ביטוח רכב. כן הורשע הנאשם בעבירה כל כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק. הנאשם ביצע את מעשיו בצוותא עם אחר. בית המשפט ראה את המעשים האמורים כאירוע אחד, וקבע מתחם ענישה שנע בין 36 ל-72 חודשי מאסר. לאחר שנתן דעת לנסיבות אישיות הקשורות בנאשם ולנכונותו של הנאשם לפצות את קורבנותיו, ומנגד לעברו הפלילי - חלקו אך זה מקרוב, שכלל מאסרים על תנאי בני הפעלה ולשיקולי הרתעה, העמיד בית המשפט את העונש הכולל על 54 חודשי מאסר ושבועיים וענישה נלווית - עונש שלו נוספו חודשי מאסר עקב הפעלת עונשי מאסר על תנאי. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה. מחד גיסא, בענין חסאסנה בוצעו עבירות נוספות - חלקן חמורות ובראשן עבירות של חבלה במזיד לרכב, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ושימש בכוח או באיומים למנוע מעצר. לכך יש להוסיף את עברו הפלילי המכביד של הנאשם באותו מקרה. מאידך גיסא, מספר מעשי הגניבה באותו מקרה קטן בהרבה.

ו. ת"פ (שלום ראשל"צ) 3902-10-20 **מדינת ישראל נ' קיסי** (26.12.2021) - הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בהסדר דיוני, בשתי עבירות של גניבת רכב בצוותא; בעבירה של סיוע לגניבת רכב בצוותא, בעבירה של קשירת קשר לפשע ובעבירה של קיום תחנת טלגרף בניגוד לתנאי רישיון בצוותא. לפי כתב האישום, הנאשם החזיק בטלפון נייד שבאמצעותו יצר קשר עם מעורבים נוספים לצורך ארגון גניבות הרכב, קישור בין המעורבים, הפעלתם וקבלת דיווחים. בית המשפט העמיד את מתחם הענישה על טווח שבין 30 ל-60 חודשי מאסר. בשים לב להרשעותיו הקודמות של הנאשם, להיעדר אמפתיה שחש כלפי קורבנותיו ולהימנעותו מלפצותם, ומנגד להודייתו בעבירות, הטיל בית המשפט על הנאשם עונש של 38 חודשי מאסר בצד ענישה נלווית. מחד גיסא, הנאשם באותה פרשה היה הכוח המניע בביצוע העבירות ביחס לשותפיו, יותר מאשר במקרה דנן, ולנתון זה הצטרף גם עברו הפלילי המכביד בעבירות דומות. מאידך גיסא, כתב האישום המתוקן לא כלל עבירות תעבורה ולא עבירות של כניסה לישראל שלא כדין, וכן מספר מעשי הגניבה קטן באופן ניכר.

23. הנאשם הציג, בין היתר, את המקרים הבאים:

א. ת"פ 29636-01-22 **מדינת ישראל נ' חרמה** (20.9.2022) - הנאשם הורשע ב-5 עבירות של גניבת רכב בצוותא, וכן בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, נהיגה ברכב ללא ביטוח וללא רישיון נהיגה ובעבירה של קשירת קשר לפשע. בתוך כך, קשר הנאשם קשר עם מספר עבריינים לגניבת מכוניות מאזדה בישראל, והעברתן במחסום לתחומי הרשות הפלסטינית. בית המשפט קבע מתחם אחד לכל העבירות, אשר נע בין 36 ל-72 חודשי מאסר, והעמיד את עונשו של הנאשם - שהודה במעשים ונעדר עבר פלילי, על 36 חודשי מאסר.

ב. ת"פ 65609-06-22 **מדינת ישראל נ' אלאסטה** (1.5.2023) - הנאשם הורשע ב-8 עבירות של כניסה לישראל שלא כדין, נהיגה ללא רישיון נהיגה - אותו לא הוציא מעולם, וללא ביטוח וכן ב-8 עבירות של גניבת רכב. הנאשם ביצע את המעשים לבדו, ולאחר שגנב את המכוניות העבירם לשטחי הרשות הפלסטינית. כן הורשע הנאשם בעבירה אחת של חבלה במזיד ברכב. בית המשפט העמיד את המתחם על טווח שבין 56 חודשי מאסר ל-80 חודשים, ובשים לב לכך שהנאשם הודה בעבירות ונעדר עבר פלילי, גזר על הנאשם עונש של 56 חודשי מאסר בצד ענישה נלווית.

ג. ת"פ 24975-05-22 **מדינת ישראל נ' חלאוי** (15.2.2023) - הנאשם הורשע ב-7 עבירות של כניסה לישראל שלא כדין, ב-2 עבירות של קשירת קשר לפשע וכן ב-6 עבירות של גניבת רכב, עבירת אחת של קבלת רכב גנוב, ו-7 עבירות של נהיגה ללא ביטוח וללא רישיון נהיגה. כן הורשע הנאשם בעבירה אחת של נהיגה פוחזת ושל הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו - עבירות שלא יוחסו לנאשם שלפניו. בית המשפט קבע כי על המתחם בכל עבירה לנוע בטווח שבין 12 ל-24 חודשי מאסר, והעמיד את העונש הכולל על 44 חודשי מאסר, תוך שהוא נותן דעתו להודייתו של הנאשם, להיעדרו של עבר פלילי ולעונש שנגזר על מעורב נוסף בפרשה.

ד. ת"פ 21637-06-22 **מדינת ישראל נ' שכוכאני** (31.1.2023) - הנאשם הורשע בשני כתב אישום שאוחדו, בשתי עבירות של גניבת רכב ובעבירה של ניסיון גניבת רכב ושל פריצה לרכב, וכן בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח, קשירת קשר לעשות פשע והפרת הוראה חוקית. הנאשם חצה את מחסום חוצה שומרון אך שם נעצר. בית המשפט נתן דעתו לכך שהנאשם שב וגנב רכב גם לאחר ששוחרר בתנאים מגבילים. בית המשפט העמיד את המתחם על טווח שבין 24 חודשי מאסר ל-40 חודשי מאסר, ולאחר שנתן דעתו לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי ולכך שהודה במעשיו, גזר על הנאשם 24 חודשי מאסר וענישה נלווית.

ה. עפ"ג 10012-04-22 **אבו קביטה נ' מדינת ישראל** (19.2.2023) - הנאשם הורשע ב-5 עבירות של גניבת רכב, פריצה לרכב, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח והפרת תנאי רישיון לפי חוק הכניסה לישראל. כן הורשע הנאשם בעבירה אחת של חבלה במזיד ברכב. בתוך כך, לאחר גניבת כלי הרכב, הסיעם הנאשם אל שטחי הרשות הפלסטינית. הנאשם ביצע את העבירות לבדו. בית המשפט נתן דעתו לכך שהנאשם הודה באישום אחד וניהל את משפטו לגבי יתר האישומים - הגם שזוכה מחלקם. עוד נתן בית המשפט דעתו להיעדרו של עבר פלילי. בשקלול האמור, הטיל בית המשפט על הנאשם 55 חודשי מאסר בפועל בצד ענישה נלווית. בבית המשפט המחוזי הומתק העונש והועמד על 48 חודשי מאסר.

24. כשם שניתן לראות, הענישה בפרשות שנסיבותיהן דומות לאלה שבענייננו, אינה תמיד אחידה וקיים מנעד מסוים בין העונשים המוטלים. בעת שקלול נתון זה וקביעת גובה העונש הראוי, יש להביא בחשבון את המסר העולה מפסיקת בתי המשפט, שלפיו "עונשים קלים בשל עבירות רכב ובמיוחד בעבירות של גניבת רכב מהווים מסר הרתעתי שלילי. יש בכך אף מסר שלילי, מרפה ידיים, לרשויות אכיפת החוק המשקיעות מאמצים ומשאבים מרובים במניעה ובתפיסה של גנבי רכב" (ע"פ (מחוזי ת"א) 71383/04 **מדינת ישראל נ' סרחאן** (22.11.2004)). מכל מקום, כידוע, עיקרון

אחידות הענישה אינו "חזות הכול", ובצד הצורך להביאו בחשבון כדי להגשים שוויון והגינות, אין הוא אלא אחד מתוך מכלול שיקולי הענישה (ראו למשל ע"פ 2729/22 שטרית נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (3.5.2023)).

25. בשים לב לטיב העבירות, לעוצמת הפגיעה בערכים המוגנים, לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ולמדיניות הענישה, מצאתי לקבוע מתחם של 14-26 חודשי מאסר בפועל לעבירות נושא אישומים 2-3 שבוצע בצוותא; מתחם של 12-24 חודשי מאסר בפועל לעבירות נושא אישומים 1, 4, 5 ו-7 שאותם ביצע הנאשם לבדו; ומתחם של 8-14 חודשי מאסר בפועל לעבירת הסיוע נושא אישום 6. היות שהאירוע נושא אישום 8 הוא בעל חומרה פחותה באופן יחסי לשאר האירועים, והשפעתו על הענישה הכוללת מוגבלת, לא ראיתי הכרח לקבוע מתחם ענישה נפרד לאירוע זה והוא יובא בחשבון בגדרי מכלול הענישה. לא הובאו טעמים שיצדיקו חריגה ממתחמי הענישה.

קביעת העונש בתוככי מתחם הענישה

26. במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה יש לתת את הדעת למספר היבטים:

א. הודאת הנאשם ונטילת אחריות - הנאשם הודה בעבירות במסגרת הסדר טיעון שבגדרו תוקן כתב אישום ונמחקו או תוקנו חלק מהאישומים. בתום הטיעונים לעונש, ביקש הנאשם לדבר ובדבריו נטל אחריות, הביע צער וביטא חרטה. להודאת הנאשם חשיבות, הן במישור היעילות, החיסכון בזמן שיפוטי והשגת תוצאה מהירה; הן במובן זה שההודיה היא אקט שמלמד על הפנמת חומרת המעשה, הבנת הפסול הטמון בו ונכונות לשלם את המחיר. הדבר אף משמש בסיס להנחה כי הנאשם לא ישוב לבצע מעשים מעין אלה בעתיד. בהתאם להתרשמותי, החרטה שהשמיע הנאשם בפניי הייתה אותנטית, וצערו כן, ומכאן שיש להתחשב בכל אלה בעת קביעת עונשו.

ב. היעדר עבר פלילי - הנאשם בעניינינו צעיר באופן יחסי ונעדר עבר פלילי. נתון זה הוא בעל משקל, הן בשל ההנחה כי כשמדובר במי שמעד באופן חד פעמי, קיימת סבירות גבוהה יותר שהוא לא ישוב ויבצע עבירות בעתיד, הן בשל ההנחה כי בהיעדר עבר פלילי, אין לראות בעבירה שבוצעה ביטוי לדפוס התנהגות. ברם, משקלו של שיקול זה נחלש כשהעבירה שבה מדובר אינה בבחינת מעשה בודד, אלא - בדומה לעניינינו - מעשים שנעשו לאורך זמן, פעם אחר פעם, שהרי עתה שוב אין מדובר בגחמה של רגע אלא במהלך ממושך ומחושב (ראו למשל 966/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (29.1.2020); (29.1.2020); ע"פ 7307/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (11.11.2019)).

ג. הרתעת היחיד והרבים - שיקול נוסף שיש לשקול בעת קביעת העונש, נוגע לשאלת קיומו של "סיכוי של ממש שהטלת עונש מסוים תביא" להרתעת היחיד ולהרתעת הרבים (סעיפים 140 ו-140 לחוק העונשין). דברים אלה מקבלים משנה תוקף נוכח התרחבות התופעה של גניבת כלי רכב במדינת ישראל, עד כי זו הפכה "מכת מדינה". הדבר מחייב העברת מסר עונשי ברור שימש משקל נגד מרתיע לתמריץ הכלכלי הגלום במעשה נפסד זה (ראו רע"פ 11841/04 קרינאווי נ' מדינת ישראל (18.1.2005); רע"פ

1123/18 דבארי נ' מדינת ישראל (14.3.2018).

כיצד יש לשקף את ריבוי האירועים בעת קביעת העונש

27. סעיף 40(ג) לחוק העונשין קובע כי "אם הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40(ג) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם". סעיף 40(ג) מונה את אמות המידה לקביעת הענישה בסיטואציה של ריבוי אירועים. בהתאם לסעיף, בית המשפט יתחשב, בין היתר, ב"מספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת". מדברים אלה עולה כי בין אם מחליט בית המשפט לקבוע מתחמי ענישה נפרדים ולאחר מכן להחליט על מידת החפיפה או ההצטברות ביניהם, ובין אם הוא מטיל ענישה כוללת, עליו לוודא כי הענישה המוטלת בסופו של דבר הולמת את מידת אשמו של הנאשם, ואינה מביאה לתוצאה עונשית לא פרופורציונאלית, לחומרה או לקולה (ראו בהקשר זה ע"פ 519/19 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 11 (5.2.2019); ע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 45 (27.8.2014)).

28. במקרה דנן מצאתי לקבוע ענישה כוללת בגין כלל האירועים. אמנם, כפי שהוסבר לעיל, המסגרת העובדתית חולקה לאירועים נפרדים ועצמאיים אלה מאלה, ואפשר שבקביעת ענישה כוללת לא ניתן ביטוי ברור לחומרה הקונקרטית הנובעת מכל אירוע. עם זאת, בשים לב לזיקה העניינית בין העבירות השונות, לדפוסים החוזרים, למסגרת הזמנים התחומה ולמטרה החוזרת, לא יהיה בהטלת ענישה כוללת כדי לקפח את האינטרס הציבורי הגלום בענישתן. בתוך כך, ברי כי הענישה הכוללת תשקף את ריבוי האירועים והעבירות, ותשקלל את מספר האירועים עם המתחם שנקבע בגין כל אירוע. אין משמעות הדבר כי העונש סופי יהיה בבחינת סכימה אריתמטית של העונשים הראויים בגין כל אירוע בנפרד. ענישה מעין זו עשויה להיות בלתי מידתית ולחרוג ממדיניות הענישה הראויה. תחת זאת יוטל עונש כולל המעניק ביטוי ראוי לחומרת מכלול העבירות והאירועים, הן בהשוואה לעונשים הנגזרים בגין אירוע אחד, הן בהשוואה לעונשים המוטלים בגין עבירות המצויות במדרג חומרה גבוה יותר מאלה שבמקרה שלפנינו (ראו והשוו ת"א (שלום ת"א) 1382-09-13 מדינת ישראל נ' אליהו (12.7.2015)).

סוף דבר

29. על יסוד כל האמור, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 52 חודשי מאסר בפועל החל ממועד מעצרו.

ב. 8 חודשי מאסר, אך הנאשם לא ירצה עונש זה אם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירת רכוש מסוג פשע.

ג.4. חודשי מאסר, אך הנאשם לא ירצה עונש זה אם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה לפי חוק הכניסה לישראל או עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה או ללא ביטוח.

ד. פיצוי כל אחד מששת בעלי כלי הרכב שנגנבו בסכום של 2,500 ₪ (במצטבר 15,000 ₪). בין כלי רכב אלה, לא כללתי את הרכב שלגביו הורשע הנאשם בעבירת סיוע. הפיצוי ישולם בתוך 90 ימים מהיום. סכום זה מביא בחשבון את קיומה של אי בהירות בדבר הנזק הכלכלי הקונקרטי שנגרם לבעלי כלי הרכב - נוכח הסבירות שקיבלו פיצוי בגין הגניבה מחברת הביטוח, מחד גיסא; ואת עוגמת הנפש שהייתה מנת חלקם, כמו גם את תכלית הפיצוי הפלילי, שאינו משקף במדויק את נזקו של הקורבן וכולל מרכיב חשוב של נזק לא ממוני, מאידך גיסא (ראו ע"פ 4662/12 גורבץ' נ' מדינת ישראל (8.11.2012)). הפיצוי יועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים שנקבעו, באחת הדרכים המפורטות באתר המרכז. המאשימה תעביר למרכז לגביית קנסות את פרטיהם של נמעני הפיצוי, בהתאם לגזר הדין. מובהר כי כל סכום שיופקד בקופת בית המשפט יזקף תחילה לתשלום הפיצוי.

ה. קנס בסך 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בחמישה תשלומים חודשיים שווים, הראשון בתאריך 1.11.23 והנותרים בכל 1 בחודש שלאחר מכן.

ו. פסילת רישיון נהיגה לתקופה בת 6 חודשים מיום שחרור הנאשם ממאסרו. היות שאין לנאשם רישיון נהיגה, אין הוא נדרש להפקידו.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי מרכז- לוד בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ג תמוז תשפ"ג, 02 יולי 2023, בנוכחות הצדדים.